

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Bejenaru și Maria Ghervas,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Miroslav Căuș în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Ungheni, sediul Nisporeni din 29 septembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Turculeț Gheorghii XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 14.10.2015 – 29.09.2017;*
- 2. instanța de apel: 26.10.2017. – 20.06.2018;*
- 3. instanța de recurs: 23.08.2018 – 18.12.2018.*

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni, sediul Nisporeni din 29 septembrie 2017, Gheorghii Turculeț a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 1 an.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Gheorghii Turculeț în beneficiul lui Evghenia Turculeț prejudicial material în sumă de 35 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Gheorghii Turculeț la 30 mai 2011, urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, știind cu certitudine că casa de locuit situată în XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, aparține părinților săi, Evghenia și Victor Turculeț, care au procurat-o de la Zinaida Pastuhov, însă nu au fost întocmite actele de vânzare-cumpărare, s-a deplasat personal la ultima și

comunicându-i că s-a înțeles cu părinții săi să perfecteze actele casei pe numele său și cărora le-a achitat suma de 25 000 lei, a convins-o să întocmească o procură pentru vânzarea casei sus menționate pe numele lui Angela Nichita, care a perfectat ilegal fără acordul proprietarilor un contract de vânzare-cumpărare a casei de locuit, situate în XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, pe numele soției sale, Elena Turculeț, cauzând astfel proprietarilor Evghenia și Victor Turculeț, o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Sergiu Tîmbur în numele inculpatului Gheorghii Turculeț, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii imputate, pe faptul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, instanța eronat a interpretat raporturile civile, și anume dreptul de proprietate, atribuindu-le lui Evghenia și Victor Turculeț, care de fapt nu au perfectat documentele, iar proprietar legal fiind Zinaida Pastuhov, care putea după bunul ei plac să administreze bunul ce-i aparține cu drept privat.

De asemenea, avocatul a indicat că, instanța nu a argumentat proveniența daunei considerabile în sumă de 35 000 lei, ceea ce este inadmisibil la emiterea unei sentințe de condamnare în baza art. 190 alin. (2) Cod penal.

Mai mult, apelantul a susținut că, instanța de fond a trecut cu vederea decizia Curții Supreme de Justiție din 9 aprilie 2014, care a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, prin care a fost respinsă acțiunea la cererea lui Victor Turculeț către Zinaida Pastuhov cu privire la anularea contractului de cumpărare-vânzare, reținând doar că instanța nu poate pune la baza pronunțării sentinței aceste două documente, or decizia relevă faptul că toate acțiunile privind înstrăinarea bunului dat au fost legale: consimțământul proprietarului Zinaida Pastuhov de a înstrăina bunul, reprezentarea din partea lui Angela Nichita care a participat la perfectarea documentelor ca reprezentant al proprietarului, însăși tranzacția întărită notarial, care încă o dată demonstrează faptul nevinovăției inculpatului.

Totodată, apărătorul a menționat dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță, pronunțând o sentință de condamnare bazată doar pe presupuneri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, a fost respins apelul declarat de către Sergiu Tîmbur în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a

respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate.

Astfel, instanța de apel a menționat că, ansamblul de probe cercetate și examinate prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt, fiind raportate just la prevederile legale, și anume: *declarațiile părții vătămate Evghenia Turculeț; declarațiile martorilor Victor Turculeț, Anna Ardeleanu, Zinaida Pastuhov, Angela Nichita; procesul-verbal de confruntare din 20 februarie 2015, dintre partea vătămată Evghenia Turculeț și învinuitul Gheorghii Turculeț (f.d.113); procesul-verbal de confruntare din 20 februarie 2015, dintre martorul Victor Turculeț și învinuitul Gheorghii Turculeț (f.d.114); procesul-verbal de confruntare din 18 martie 2015, dintre martorul Zinaida Pastuhov și învinuitul Gheorghii Turculeț (f.d.116); copia recipisei din 20 noiembrie 2002 (f.d.19).*

Subsecvent, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a constatat că, inculpatul a comis fapta imputată care corect a fost încadrată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Așadar, instanța de apel a remarcat că, inculpatul a acționat cu intenția de a înșela partea vătămată Evghenia Turculeț și martorul Zinaida Pastuhov, prezentând situații, informații și documente întocmite contrar situației de fapt, în urma cărora a însușit casa de locuit.

Instanța de apel a apreciat nerecunoașterea vinei de către inculpat drept o metodă de a se eschiva de la răspunderea penală și ca o libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită în art. 21 Cod de procedură penală, care desigur nu echivalează cu achitarea inculpatului, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care dovedesc cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii de escrocherie ce i se impută.

Totodată, instanța de apel a constatat că, Evghenia și Victor Turculeț în anul 2002 au procurat de la Zinaida Pastuhov casa de locuit cu suma de 10 000 lei, fapt confirmat de cei trei în declarațiile sale, cât și de recipisa anexată la dosarul penal, precum și de declarațiile martorului Anna Ardeleanu care confirmă respectiva tranzacția.

Argumentele inculpatului precum că, a cumpărat casa de la Zinaida Pastuhov și că n-a știut că părinții săi o cumpărase, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, deoarece se contrazic cu materialele cauzei.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, instanța de fond just a reținut și faptul, că afirmația inculpatului prezentată lui Zinaida Pastuhov precum că, a achitat 30 000 lei părinților săi pentru casă, este mincinoasă pentru a induce în eroare ultima și pentru a obține încrederea ei, cu scopul dobândirii ilicite a bunului menționat.

Mai mult, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată alegația inculpatului precum că, de la vârsta de 12 ani și până în anul 2010 n-a cunoscut despre faptul procurării de către părinții săi a casei, or în această perioadă părinții săi au dispus de această casă, efectuând diferite lucrări agricole, de construcție, de amenajare etc., văzute și știute de inculpat.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect n-a pus la baza sentinței deciziile Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2014 și Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Evghenia Turculeț împotriva lui Zinaida Pastuhov, Elena Turculeț intervenienții accesorii OCT Nisporeni și notarul public Teodor Profire cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, din motivul că inculpatul n-a fost parte a acestui proces. Existența unor asemenea decizii nu exclude examinarea cazului sub aspect penal. Cu atât mai mult, că instanța de fond a stabilit prezența infracțiunii de escrocherie în acțiunile inculpatului care n-au obiectul examinării în instanța civilă.

De asemenea, instanța de apel a statuat că, instanța de fond corect a respins argumentul apărării referitor la tragerea la răspundere a lui Zinaida Pastuhov, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cert că inculpatul a săvârșit un act de rea-credință, care are un caracter penal. Într-un mod eronat și fără careva probe, apărarea susține că Zinaida Pastuhov se face vinovată în acest caz.

Instanța de apel a respins argumentul apărării precum că instanța a pronunțat o sentința de condamnare bazată doar pe presupuneri, or la baza învinuirii și sentinței au fost luate în calcul declarațiile părții vătămate, a martorilor și documentele care confirmă intenția și scopul inculpatului de a dobândi ilegal casa de locuit.

Totodată, instanța de apel a indicat că, instanța de fond nu a recunoscut lui Evghenia și Victor Turculeț dreptul de proprietate asupra bunul menționat, or în cadrul procesului penal acestora le-a fost apreciată doar calitatea de parte vătămată și martor, fiind audiați asupra circumstanțelor cauzei în aceste calități procesuale.

Cu referire la dispunerea încasării prejudiciului material de la inculpat în beneficiul părții vătămate în sumă de 35 000 lei, instanța de apel a remarcat că, instanța de fond a încasat-o reieșind din cerințele părții vătămate, care a indicat în

cererea sa că suma respectivă i-a fost cauzată în urma înșelăciunii și deposedării ilegale de respectivul imobil, or s-a stabilit cert că inculpatul știa că casa respectivă a fost procurată anterior de către părinții săi, fapt ce rezultă din declarațiile ultimilor, precum și din situația care a fost până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, care se exprimă prin posesia și folosința casei de familia Turculeț pe parcursul a mai mulți ani. Însăși apărarea confirmă, că părinții săi au deținut imobilul timp de 8 ani, fapt ce rezultă că inculpatul cunoștea acest fapt într-un mod sigur și cert. Presupusa permisiune de a cumpăra casa este afirmată doar de inculpat, dar nu și de părinții săi. Și nici transmiterea de către inculpat către părinții săi a banilor și bunurilor nu se confirmă. Părinții inculpatului au fost de acord să-i transmită casa cu drept de proprietate cu condiția întreținerii lor, dar nu să o vândă cum afirmă apărarea.

Cât ține de argumentul apărării referitor la termenul de urmărire penală invocat în ședința de judecată a instanței de apel, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat, or chiar dacă procurorul a admis o eroare mecanică și n-a indicat data emiterii ordonanței (f.d.65 Vol.I), din aceasta rezultă clar, că termenul de urmărire penală a expirat la 22.12.2013 și de atunci se fixează termenul urmăririi penale până la 14.02.2014. Este ordonanța de fixare a termenului, care a fost semnată de către procuror, din care rezultă clar că termenul a fost prelungit. Toate actele de procedură au fost efectuate în interiorul termenului urmăririi penale, acestea sunt absolut legale și produc efecte juridice, astfel contrazic alegațiile avocatului.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a respectat principiile și criteriile de individualizare a pedepsei, dând deplină eficiență scopurilor pedepsei penale și aplicându-i inculpatului o pedeapsă în limita normei penale și potrivit circumstanțelor cauzei.

Astfel, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a luat în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, aceasta fiind o infracțiune gravă, scopul îmbogățirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere, deposedarea de avere a părinților săi, personalitatea inculpatului, nerecunoașterea vinei contrar probelor legal administrate ce dovedesc vinovăția, nerecuperarea daunelor materiale, neconștientizarea faptei infracționale comise, lipsa de regrete și căinței sincere, comportamentul inculpatului la urmărirea penală și în instanța de fond în sensul neîndeplinirii obligațiilor procesuale, sustragerea de la prezența în fața organelor de drept, lipsa evidenței la medicul psihiatru și narcolog, caracteristica pozitivă de la locul de trai, lipsa anterioarelor condamnări, lipsa unui loc de muncă, de legăturile sale de familie, atitudinea lui față de faptele comise, influența pedepsei

asupra corectării și reeducării lui.

Reieșind din cele menționate mai sus, instanța de apel a concluzionat că, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă faptei infracționale săvârșite, este în corespundere cu împrejurările faptei, pericolul social ridicat și consecințele acțiunilor acestuia pentru partea vătămată, precum și în conformitate cu normele legale, instanța apel a conchis că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, careva temeieri de casare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Miroslav Căuș în numele inculpatului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea recursului declarat, apărătorul susține că, instanțele anterioare contrar ansamblului de probe administrat în respectiva cauză penală l-au recunoscut vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii de escrocherie, or la materialele dosarului nu a fost anexat vreun act care să ateste tranzacția de vânzare-cumpărare între Evghenia Turculeț și Zinaida Pastuhova.

Totodată, recurentul menționează că, partea descriptivă a deciziei contrazice dispozitivul acesteia, or aceasta dispune încasarea prejudiciului material în mărime de 35 000 lei, sumă ce constituie prețul imobilului, iar în motivare susține că nu i-a atribuit lui Evghenia Turculeț dreptul de proprietate asupra imobilului, ci doar a recunoscut-o conform procedurii penale, parte vătămată.

De asemenea, avocatul indică că instanța de apel eronat a respins cererea înaintată de către acesta privind interogarea în calitate de martori pe Ion Grigor, Uliana Cataraga, Nicolae Turculeș, Valentina Mocanu, Olga Chiosa și Aurelia Turculeț, astfel încălcându-i dreptul la un proces echitabil sub aspectul egalitatea în arme.

Recurentul, a menționat că instanța de apel printr-o motivare neclară a respins argumentul apărării precum că organul de urmărire penală a admis o eroare și anume expirarea termenului desfășurării urmăririi penale.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opiniile procurorului și a părții vătămate expuse în referințe, care au solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze, parțial sau total, hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit indică că, avocatul Miroslav Căuș în recurs, drept temeiuri pentru declararea recursului a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, și anume cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele de infracțiune.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Astfel, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că dispozitivul deciziei instanței de apel este contradictoriu părții descriptive a deciziei, or instanța de apel prin dispunerea încasării de la inculpat în beneficiul părții vătămate a

prejudiciului material în sumă de 35 000 lei, ceea ce constituie valoarea imobilului, își motivează soluția precum că „(...) instanța de fond a încasat-o reieșind din cerințele părții vătămate, care a indicat în cererea sa că suma respectivă i-a fost cauzată în urma înșelăciunii și deposedării ilegale de respectivul imobil, or s-a stabilit cert că inculpatul știa cu bună știință, că casa respectivă a fost procurată anterior de către părinții săi, fapt ce rezultă din declarațiile ultimilor, precum și din situația care a fost până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, care se exprimă prin posesia și folosința casei de familia Turculeț pe parcursul mai multor ani”.

Mai mult, instanța de apel în motivarea deciziei pronunțate a susținut că „instanța de fond nu a recunoscut lui Evghenia și Victor Turculeț dreptul de proprietate asupra bunul menționat, or în cadrul procesului penal acestora le-a fost apreciată doar calitatea de parte vătămată și martor, fiind audiați asupra circumstanțelor cauzei în aceste calități procesuale”, or această motivare este contradictorie celor menționate mai sus cât și dispozitivului deciziei.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel urma să stabilească cu certitudine cui îi aparține bunul respectiv, iar la încasarea prejudiciului material să stabilească mărimea exactă a prejudiciului cauzat prin probele administrate, astfel instanța de apel contrar celor menționate mai sus indică doar că „suma de 35 000 lei a încasat-o reieșind din cerințele părții vătămate, care a indicat în cererea sa suma respectivă”.

De asemenea, Colegiul penal lărgit indică că motivarea deciziei contravine rechizitoriului și anume în rechizitoriu se indică că „care a perfectat ilegal fără acordul proprietarilor un contract de vânzare-cumpărare a casei de locuit”, astfel instanța de apel cât și instanța de fond condamnând inculpatul în baza rechizitoriului înaintat, confirmă că Evghenia și Victor Turculeț, sunt proprietarii imobilului în cauză, pe când conform probelor administrate în respectiva cauză penală, aceștia nu au obținut dreptul de proprietate asupra imobilului situat în XXXXX.

Mai mult, conform deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2014, care a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013, a fost respinsă acțiunea lui Victor Turculeț către Zinaida Pastuhov, cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, or acest fapt demonstrează că acțiunile privind înstrăinarea bunului au fost legale, iar Evghenia și Victor Turculeț nu sunt proprietarii bunului în litigiu.

Astfel, instanța de apel în pct. 4.1. din prezenta decizie îl condamnă pe inculpat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal,

fără a-și motiva clar poziția, enumeră probele și fără o analiză amplă a acestora indică că „*ansamblul de probe cercetate și examinate prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt*”, or simplul fapt că instanța de apel a enumerat probele nu reprezintă o motivare în corespundere cu rigorile art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel la fel ca și prima instanță nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Colegiul penal lărgit reamintește că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o

cerere de apel sau recurs (*Suominen v. Finlandei* § 37(2003), *Kuznetsov și alții v. Rusiei* § 85. (2007)).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (*Hirvisaari v. Finlanda*, § 30 (2001)).

Obligația instanței de a motiva sentința, constă în necesitatea de stabilire a adevărului, iar judecătorul să-și formeze convingerea asupra acestui adevăr și că realitatea este conformă convingerilor sale. Totodată obligația motivării este o garanție pentru părți în primul rând, precum și pentru alte persoane care pot cunoaște motivele pentru care judecătorul a pronunțat sentința respectivă. Motivarea este importantă pentru părți în cazul exercitării dreptului de atac a sentinței precum și pentru instanțele superioare, care să o poată verifica din punctul de vedere al legalității și temeiniciei acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Totodată, Colegiul penal lărgit indică că, eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursul ordinar declarat de către avocatul Miroslav Căuș în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, în privința lui *Turculeț Gheorghii XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la *15 ianuarie 2019*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas